

synes, at der burde have været føjet til enten af Landets bedste Jord eller ogsaa af Landets Middeljord. Det er den Slags Ting, der meget let kan ændres. Da jeg imidlertid forstaaer, at man gerne vil have Lovforslaget gennemført hurtigt og uden Udvalgsbehandling, vil det jo være vanskeligt at faa det ændret nu, men det er dog altsaa værdt at have Opmærksomheden henvendt paa senere.

Saa støder man imidlertid paa den Vanskelighed: Hvorledes skal nu denne Jord skaffes til Veje? Folk, der har et saadant lille Husmandssted, kan jo henvende sig til Kommunalraadet, og hvis der saa er offentlig Jord, anvises der Jord o. s. v., o. s. v. Men man mangler jo baade med Hensyn til dette Punkt og med Hensyn til Spørgsmaalet som Helhed den Ekspropriationsbestemmelse, som er saa aldeles nødvendig, hvis man vil, at de Folk, der har de smaa Brug, skal nyde samme Ret som andre Samfundsborgere. Det kommer efter min Mening særlig stærkt frem her, at man savner en saadan Ekspropriationsbestemmelse, for hvad skal Kommunalraadet gøre? Det kan jo saa udmærket godt se det attraaværdige baade for Ansøgeren, for Kommunen og for Samfundet i dets Helhed i, at vedkommende faar et saadant Stykke Jord ind under sit Brug; Bygningerne er der, det vilde ikke koste nævneværdigt, og det vilde saa let kunne gennemføres, blot man havde denne lille Ekspropriationsbestemmelse, som den nuværende højtærede Landbrugsminister er saa ængstelig for at faa gennemført, men hvis Berettigelse og Nødvendighed han forhaabentlig i Fremtiden vil komme til at indrømme, saaledes som han paa andre Punkter allerede har maattet indrømme, at vi havde Ret.

Efter § 7 skal ligesom tidligere Rigsdagens Finansudvalg bestemme, hvor stort det rentefrie Byggelaan skal være, og hvor stort hele Laanet skal være. Det forekommer mig, at der ogsaa paa dette Punkt er noget usolidt. Den Mand, der faar et Brug, ved ikke paa Forhaand, hvad han gaar ind til; han ved ikke, hvor meget han kan faa i Laan, han ved ikke, hvor stort et rentefrit Laan han kan faa, o. s. v. Jeg synes, det havde været rigtigere, om man i hvert Fald havde fastsat Laanets Størrelse allerede i Loven, saa kunde man lade Finansudvalget bestemme Størrelsen af det rentefrie Laan. Jeg ved imidlertid, at det paa nærværende Tidspunkt ikke kan nytte at tale om dette Spørgsmaal, vi kan ikke faa dette Punkt ændret. Jeg skal

derfor heller ikke dvæle videre ved det, men jeg vil dog gerne henstille til den højtærede Landbrugsminister herfra at udtale, at en Mand, som søger Laan f. Eks. i indeværende Aar, men først faar sit Brug antaget til næste Aar, at han dog alligevel faar Laanet efter samme Regler som dem, der gælder for det Finansaar, hvori han har søgt om Laanet. Jeg ved, hvilken Utryghed der er overfor dette Spørgsmaal, baade hos de Folk, der skal administrere Loven, og hos dem, der skal have Gavn af den, og jeg vilde derfor sætte overordentlig Pris paa en Udtalelse i saa Henseende fra den højtærede Landbrugsminister.

Saa kommer jeg til et Punkt i Lovforslaget, som jeg egentlig betragter som det største Fremskridt i hele Lovforslaget i Forhold til dets Forgængere, og det er det, at efter § 9 kan der nu gives Forskud til en Mand, som køber Jord, naar han har købt og faaet Skøde paa Jorden, og han kan da ogsaa faa Forskud til Bygningernes Opførelse. Navnlig det sidste er jeg glad for, at den højtærede Landbrugsminister har været villig til at tage med efter Anmodning af Folketingets Udvalg, men det første kan ogsaa være til Gavn. Den højtærede Landbrugsminister vil jo imidlertid vide, at man fra Husmændenes Side, navnlig fra de jydskes Udstykningsforeningers Side, har henvendt sig til Folketingsudvalget angaaende Udstykningsforeningernes Arbejde i Fremtiden for at faa saa meget som muligt ud af denne Lov, og den højtærede Landbrugsminister og jeg har jo ogsaa plejet Forhandlinger dels privat, dels i Finansudvalget, om, hvorledes Udstykningsforeningerne kunde komme til at virke. Naar disse Forhandlinger er blevet ført, er Aarsagen den, at jydskes Udstykningsforeninger har nedsat et Udvalg, som har henvendt sig gennem mig for at faa gennemført visse Bestemmelser, der kunde lette Udstykningsforeningernes Arbejde. Vi havde ønsket, at man allerede i Folketinget havde indsat en Paragraf i den foreliggende Lov, som kunde give Udstykningsforeningerne Mulighed for at fortsætte det Arbejde, som de efter vor Mening har alt for vanskeligt ved, men som de efter vor Mening burde blive ved at fortsætte; men man har hverken fra den højtærede Landbrugsministers Side eller fra visse Sider i Folketingets Udvalg ment det rigtigt at indsætte det i denne Lov. Men nu har vi jo Forslaget om Statslaanefondens Midler til Udlaan til Udstykning af Landejendomme, og dette Forslag burde efter min Mening, hvis vi skal have Jordlovene ind i et ordentligt Leje efter de